

LATVIJAS DERĪGIE IZRAKTEŅI

V.Segliņš

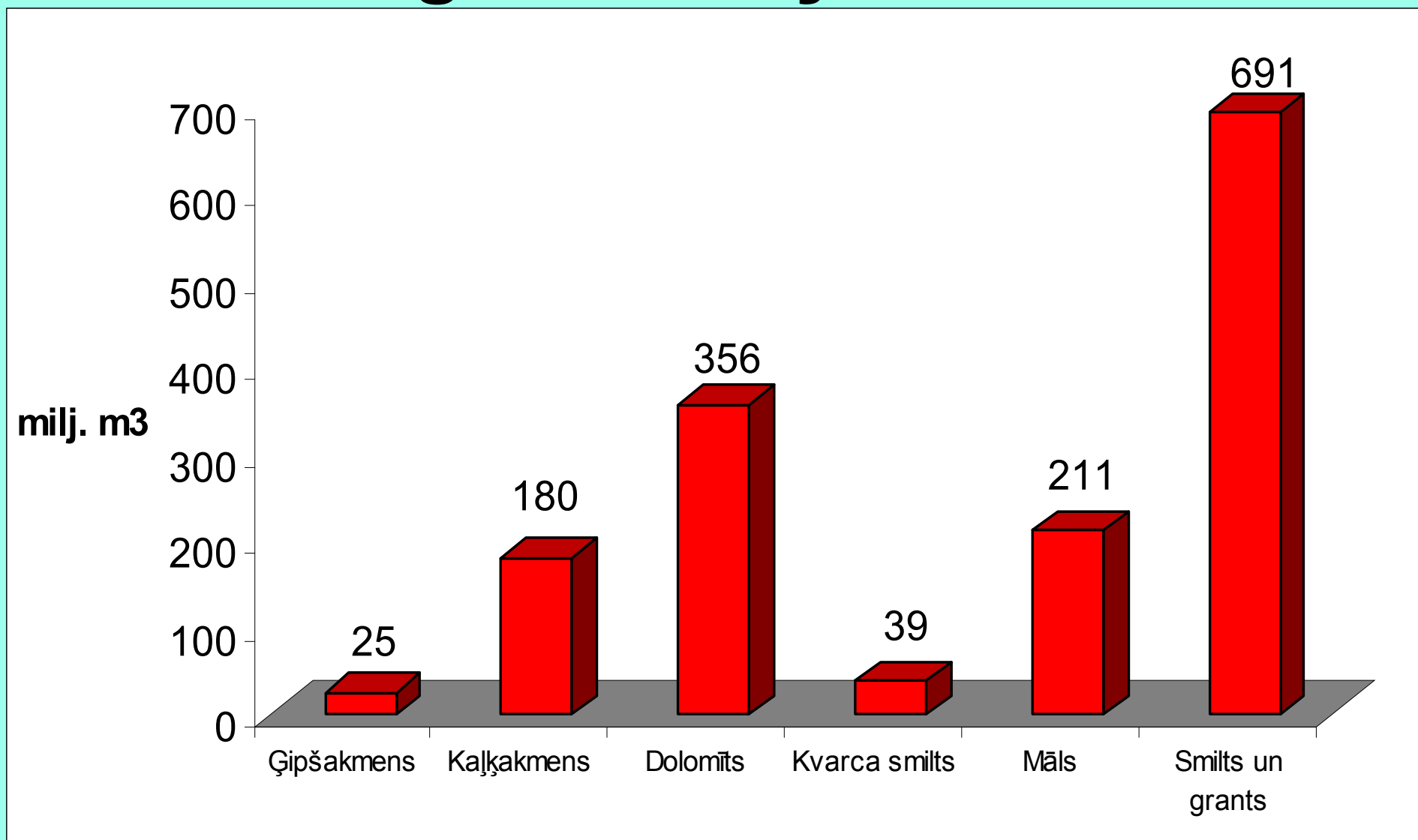
Svarīgākie derīgie izrakteņi- būvmateriālu izejvielas

- Smiltis
- Kaļķakmens
- Ģipšakmens
- Dolomīts
- Māls

Patiesībā ...

- Patiesībā par pašu svarīgāko derīgo izrakteni noteikti būtu jāsauc pazemes dzeramais ūdens.
- Mūsu valsts ir izcili bagāta ar šo derīgo izrakteni un tā daudzumi dabiski arī papildinās.
- Latvijā ir visai ievērojami kūdras un sapropēja resursi, kā arī daudzi mazāk zināmi un ierobežoti izmantoti resursi kā dzintars, purva rūdas, krāsu zemes un citi. Problemātiska ir arī naftas ieguves ekonomiskā lietderība, arī joda un broma bagātu minerālūdeņu iegūšana no lieliem dziļumiem.

Zināmie Latvijas svarīgāko derīgo izrakteņu resursi

Derīgo izrakteņu ieguve Latvijā 2006. gadā

Derīgais izraktenis	Ieguve 2005.g., milj.m ³	Izpētītie A kategorija, milj.m ³	Novērtētie N kategorija, milj.m ³
Kaļķakmens	0,23	179,0	717,0
Ģipšakmens	0,15	24,9	87,3
Dolomīts	2,47	369,7	1206,8
Māls	0,15	216,7	744,7
Smilts-grants	3,05	183,6	219,6
Smilts	1,83	110,3	30,2

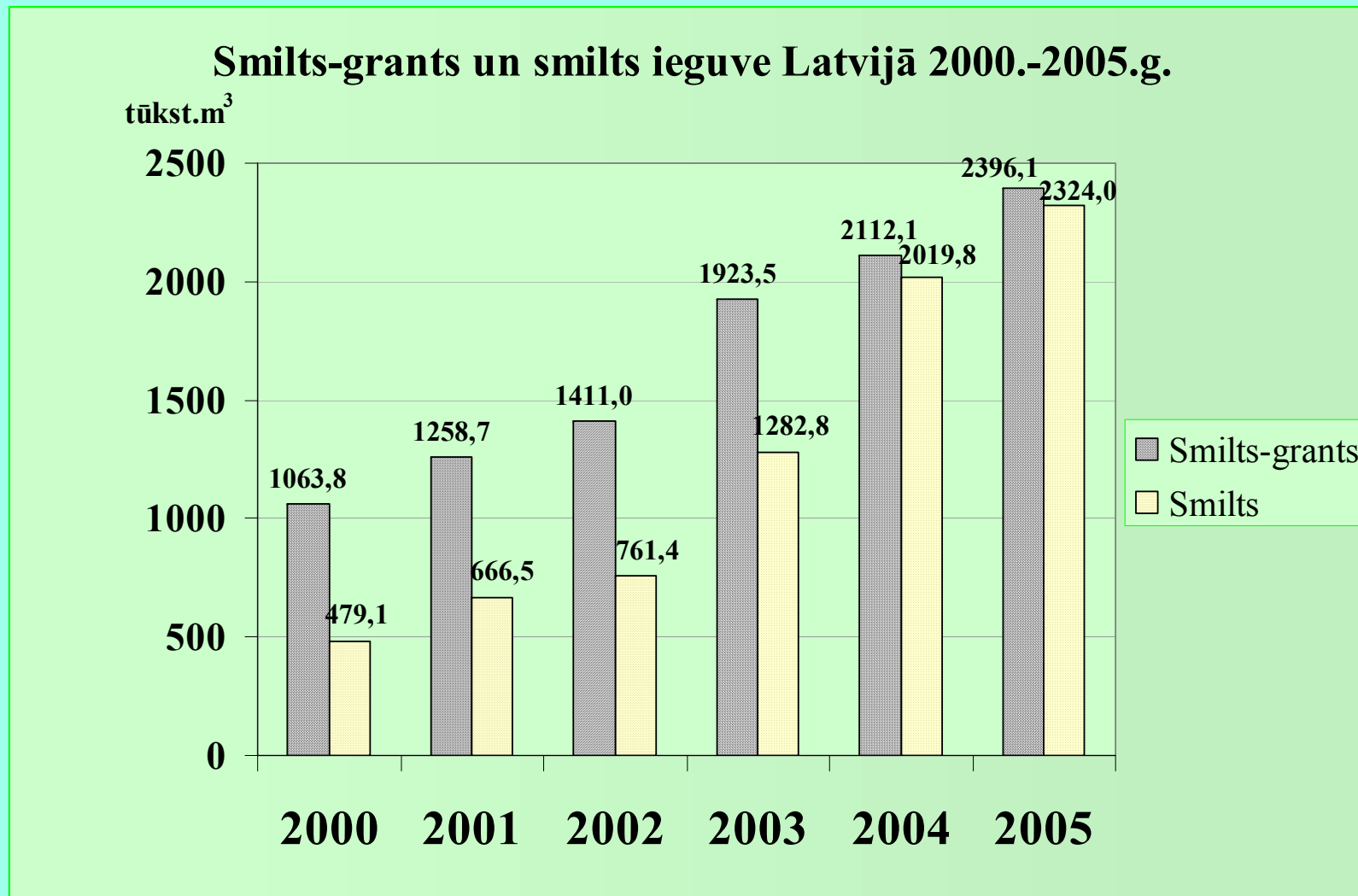
SMILTIS un GRANTS

Smiltis un granti
iegūst karjeros

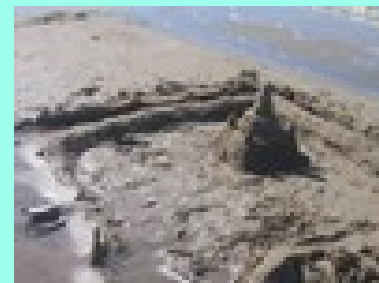
Grants karjers “Kurzeme” (Talsu rajons)-
viens no lielākajiem Eiropas centrālajā un
austrumu daļā

Smilts un grants ieguve Latvijā

Pēc: VĢMA datiem

Tikai tiem pieaugušajiem piemirsies
ir vēl kāds ļoti svarīgs smilšu
izmantošanas veids. Un tas ir ...

KALŅĀKMENS

- Detalizēti izpētīti kalņakmens krājumi Latvijā ir vairāk kā 180 milj.m³
- Lielākā daļa kalņakmens atradnes atrodas Saldus un Dobeles rajonā

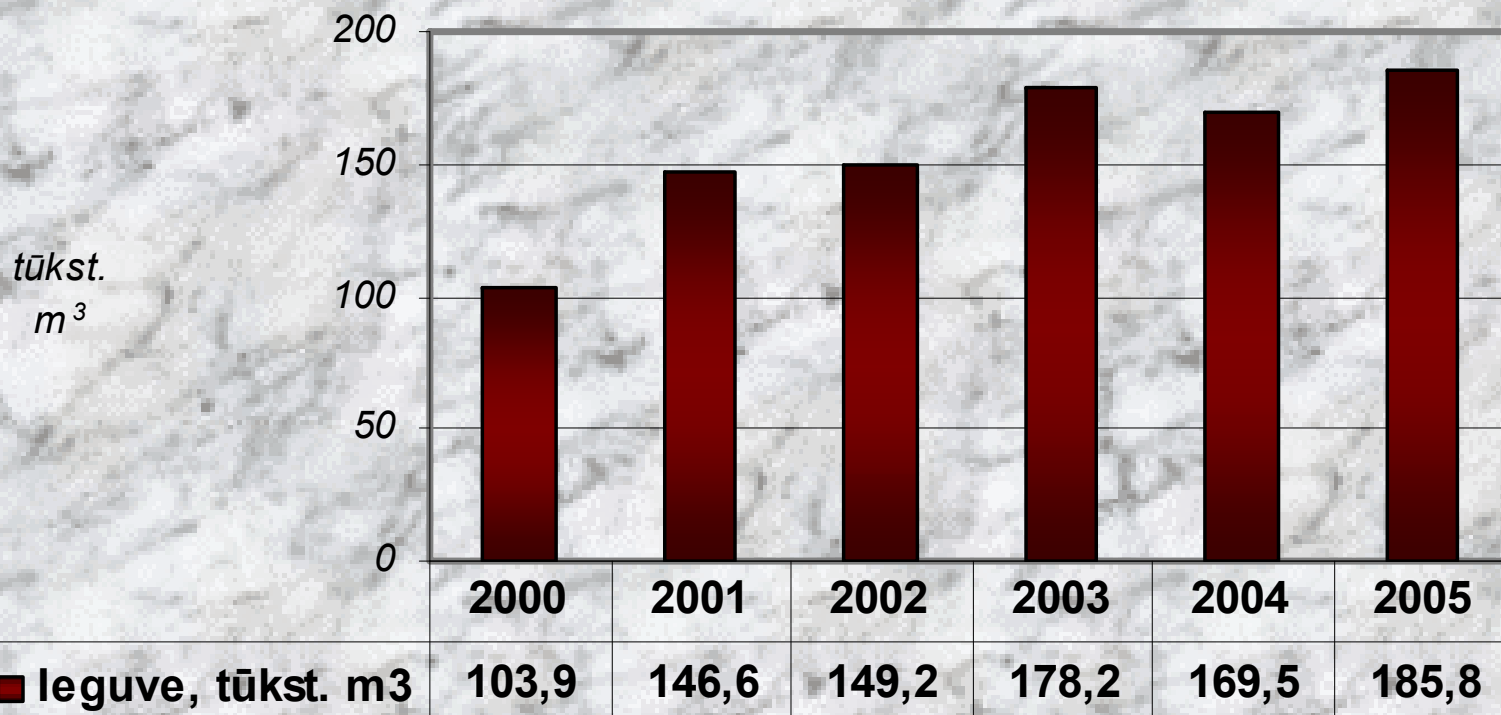

Kaļķakmens – cementa galvenā izejviela

Brocēnu cementa rūpnīca – lielākā
cementa ražotne Latvijā. Tā tuvāko
gadu laikā tie aizvietota ar jaunu
rūpnīcu vecās tuvumā

Kaļķakmens ieguve Latvijā

Kaļķakmens ieguve Latvijā 2000.- 2005. gadā

Pēc: VĢMA datiem

Bet kaļķakmeni un krītu izmanto vēl citām ne mazāk svarīgām lietām

ĢĪPŠAKMENS

Ģipšakmens ala Mēmeles
krastā

Ģipsis - ģipšakmens

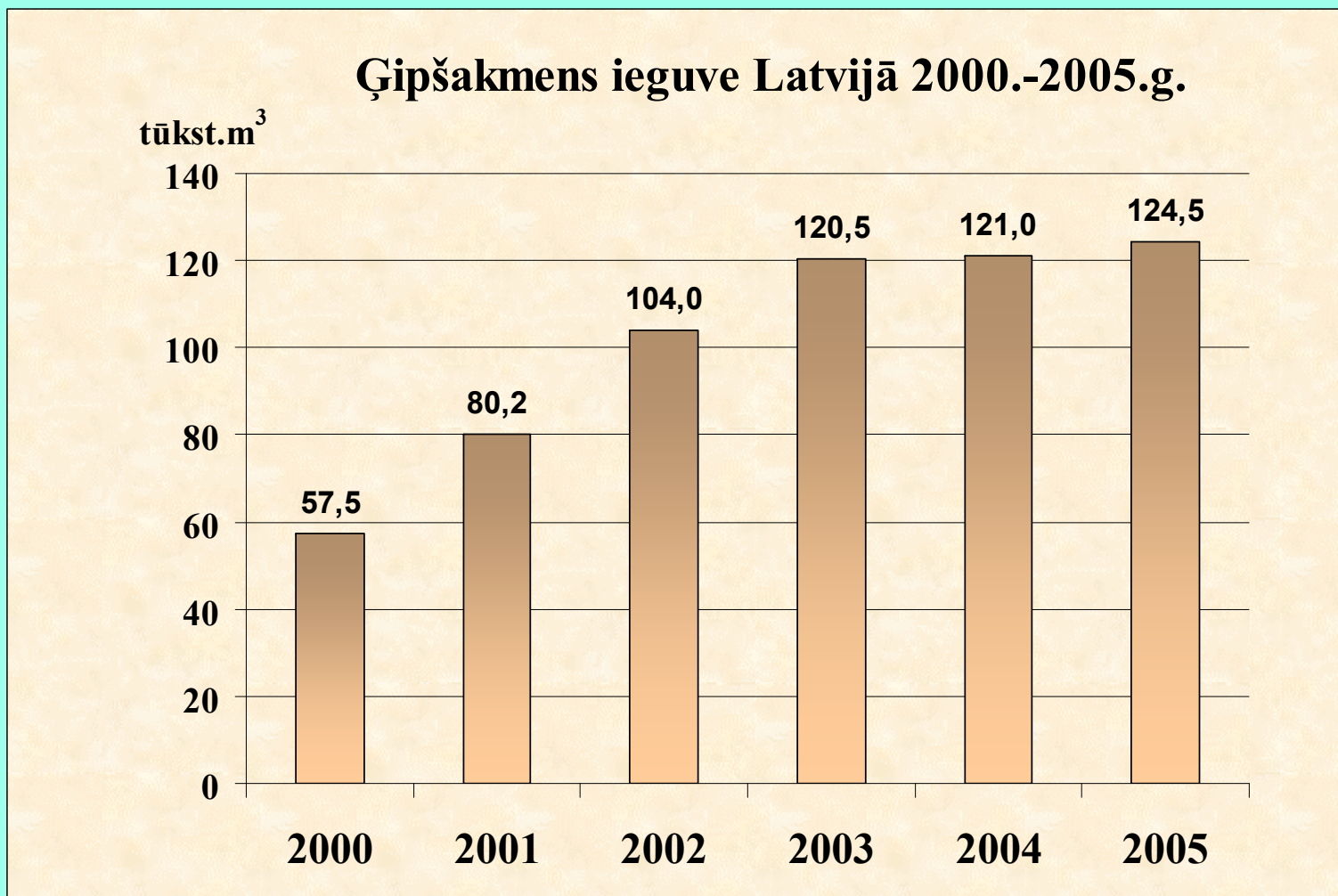
No ģipšakmens galvenokārt ražo:

- būvģipsi
- apdares un akustiskās plātnes
- grīdas un starpsienu paneļus
- izmanto tēlniecībā, medicīnā

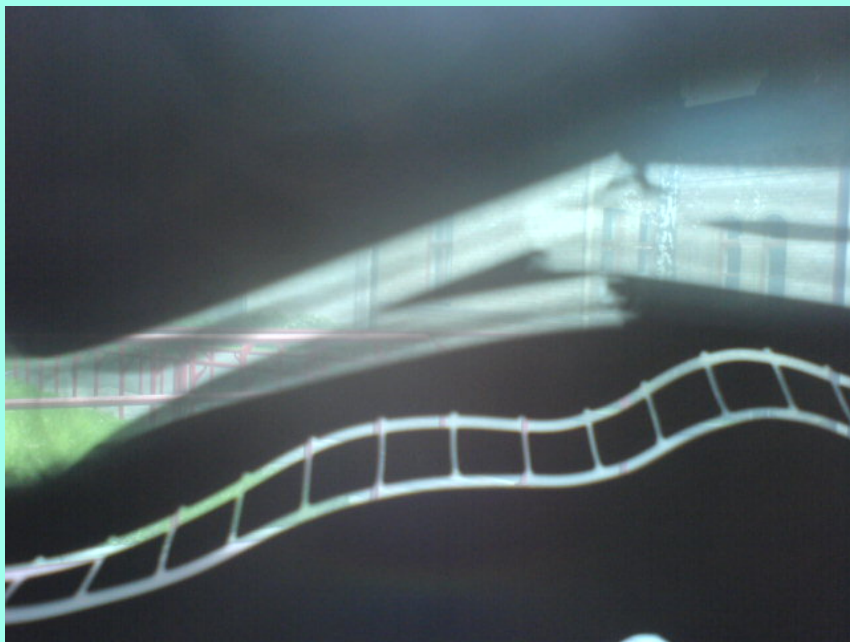
Lielākie ģipšakmens krājumi ir
Rīgas un Bauskas rajonā

Ģipšakmens ieguve Latvijā

Pēc: VĢMA datiem

Ģipsis joprojām ir neaizstājams medicīnā

DOLOMĪTS

Izmanto:

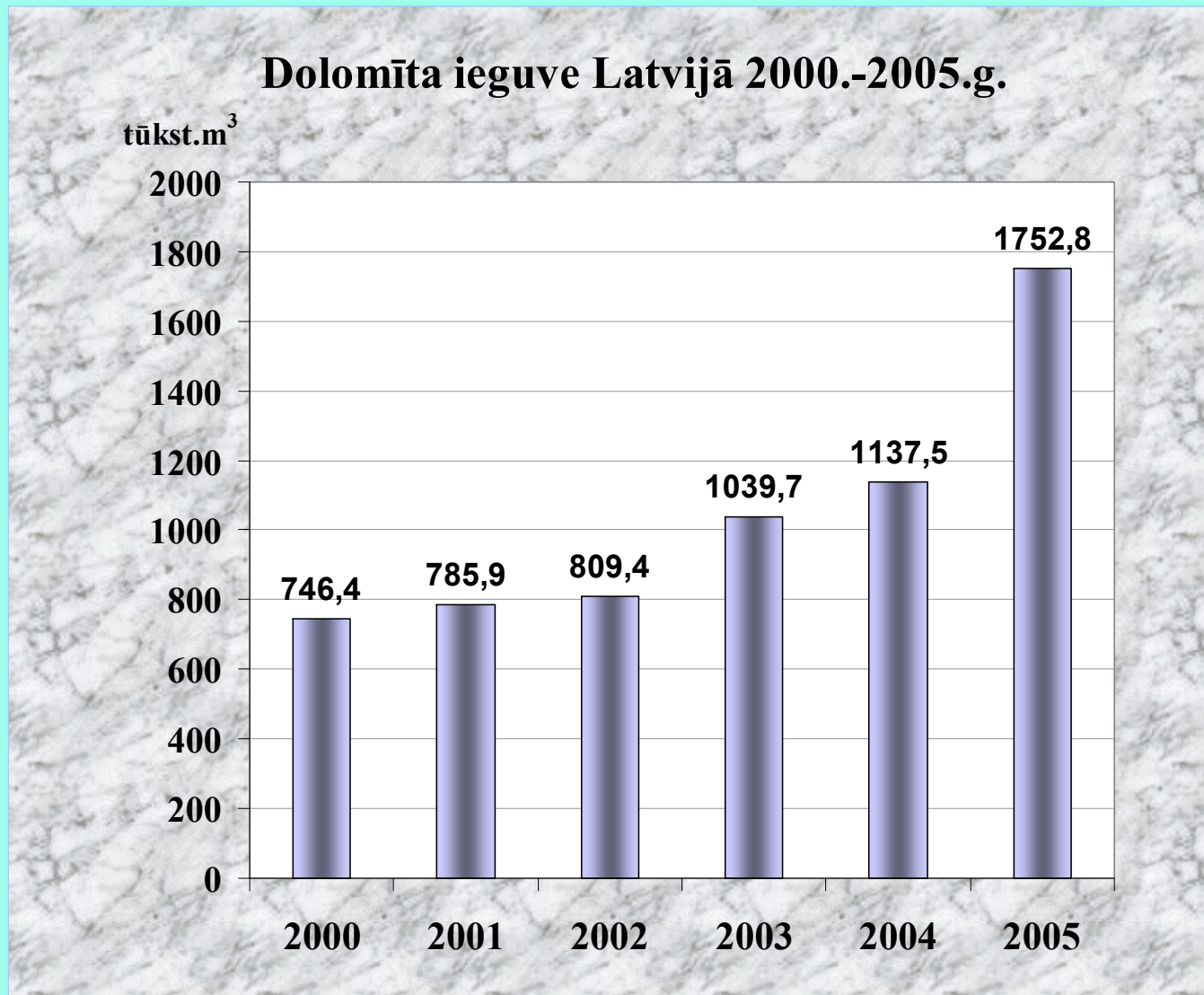
- - būvblokiem un plāksnēm;
- - šķembās;
- -dolomīta smelkni un dolomīta miltus.

Dolomīta šķembas izmanto:

- Ceļu būvniecībai
- Apdares elementu ražošanai
- Dolomīta miltu ražošanai
- Minerālvates ražošanā

Dolomīta ieguve Latvijā

Pēc: VĢMA datiem

Un ko vēl varēti no dolomīta sataisīt?

MĀLS

Mālu visplašāk izmanto:

- celtniecības materiālu ražošanai
- izolācijas materiālu ražošanai
- saimniecības trauku ražošanai
- Mākslas priekšmetiem, tēlniecībā

Māla keramikas izstrādājumi

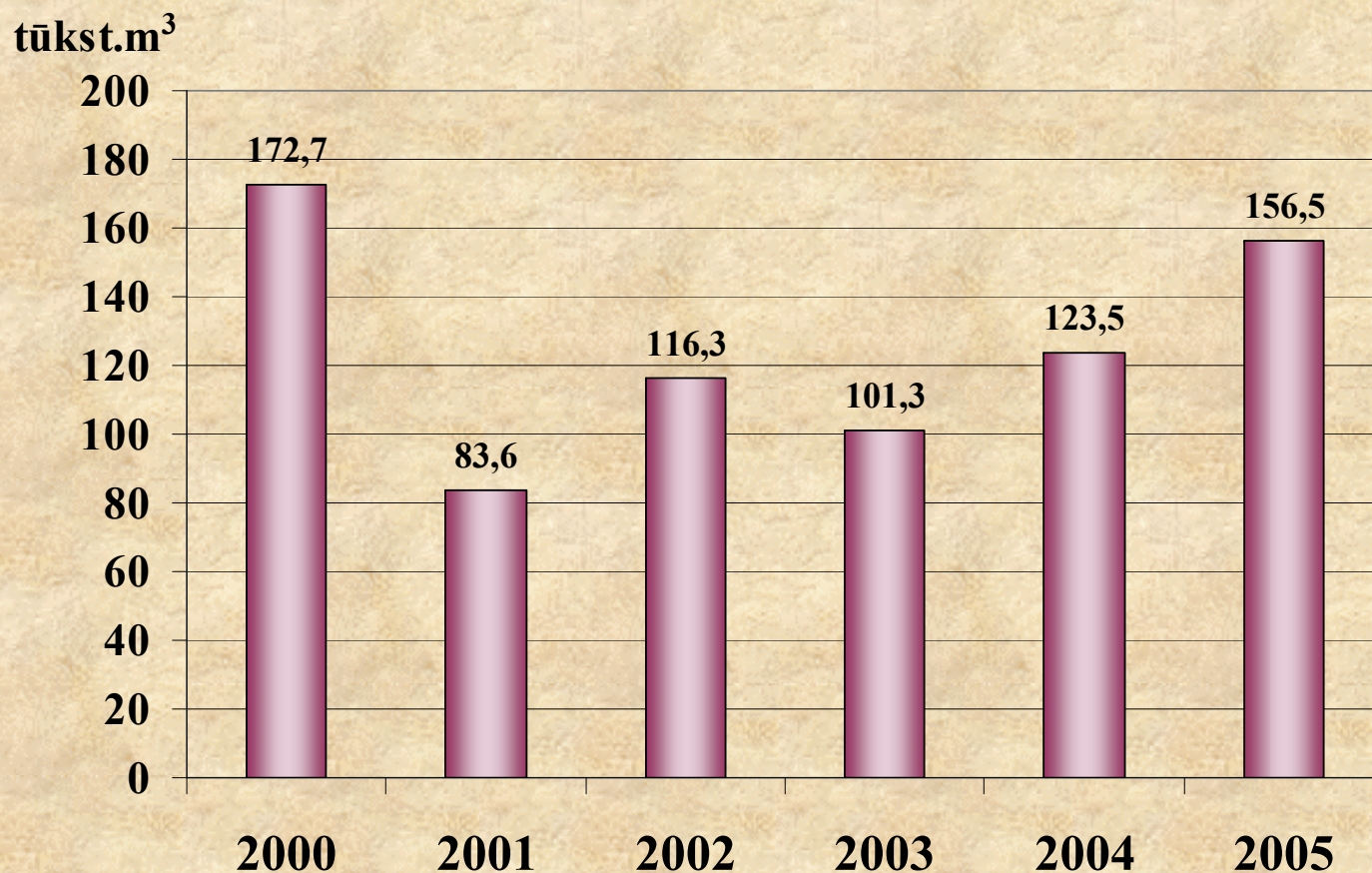

Māla būvmateriāli

Mālu ieguve Latvijā

Māla ieguve Latvijā 2000.-2005.g.

Pēc: VGMA datiem

Un vai tad te nav vajadzīgas
izpalīdzīgas rokas ?

Papildus informācija internetā

- http://mapx.map.vgd.gov.lv/geo3/interneta_publ.htm
- http://www.meteo.lv/upload_file/DER_IZR_KRAJ_BILANCES/2006.gada%20bilance.PDF
- http://www.meteo.lv/upload_file/DER_IZR_KRAJ_BILANCES/2005.%20gada%20bilance.pdf
- <http://www.ruduslatvija.lv/inertie.html>
- <http://www.keramika.lv/index.php?id=0>

Vajag tikai rakt!